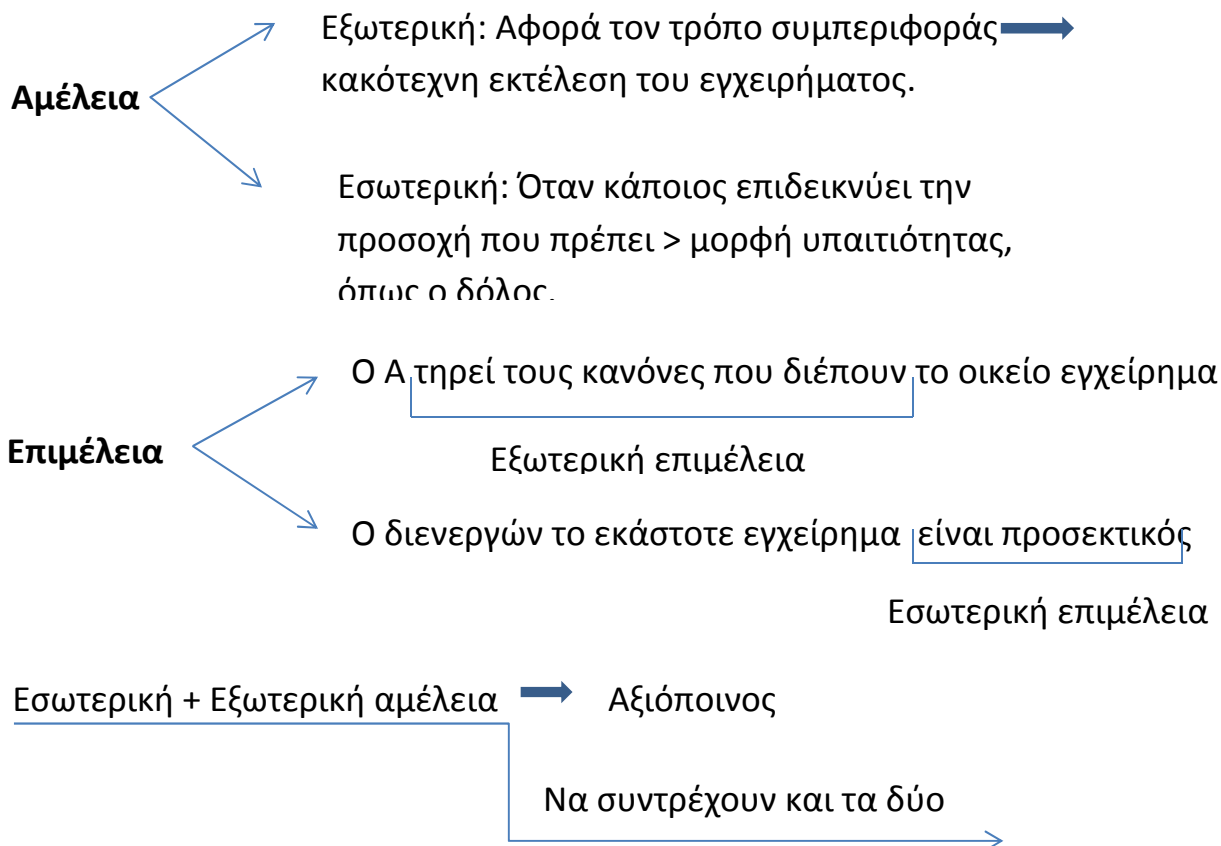

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ 24/03/2014 ΔΗΜΑΚΗΣ: ΑΜΕΛΕΙΑ

Π.χ. Έστω κάποιος οδηγός είναι απρόσεκτος ➡ Του πετάγεται ένας πεζός.

Εξωτερικά: Θα πρέπει να φρενάρει ακαριαία.

Όμως εκείνη τη στιγμή τυχαίνει ο οδηγός να δοκιμάζει τα φρένα του, να αντιδρά δλδ εξωτερικά στην εμφάνιση του πεζού, αλλά ο πεζός τελικά να σκοτώνεται. Υπήρχε δηλαδή μόνο εσωτερική αμέλεια καθότι εξωτερικά ήταν επιμελής. ➡ Δεν γίνεται να του καταλογιστεί.

Ή: Σε χειρουργείο καθ' όλα προσεκτικός αναισθησιολόγος χορηγεί εξαιτίας ενέργειας τρίτου (π.χ. νοσοκόμα που έχει αλλάξει τις φιάλες) λάθος αναισθητικό σε ασθενή με αποτέλεσμα ο τελευταίος να πεθάνει.

Συμπεριφορά: Εξωτερικά αμελής (έπρεπε να δοθεί το Α αναισθητικό και όχι το Β)

Εσωτερικά όμως κατέβαλε όλη την προσοχή που απαιτούνταν.

Για τον τρίτο (νοσηλεύτρια) μπορούμε να διαγνώσουμε και εσωτερική και εξωτερική αμέλεια.

Εσωτερική αμέλεια > Π.Κ. άρθρο 28 («έλλειψη προσοχής»)

ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ

Εξωτερική αμέλεια: **ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ**

Στοιχεία:

1. Σφάλμα: Σπανίως αναφέρεται το σφάλμα κατά τη διεξαγωγή του εγχειρήματος. Περ. που αναφέρεται: Π.Κ. 286 «από αμέλεια ενεργεί παρά τους κοινώς αναγνωρισμένους κανόνες τεχνικούς κανόνες» Πλημμελής εκτέλεση του εγχειρήματος.

Η Α.Υ. του εξ αμελείας εγκλήματος είναι ανοικτή < δεν περιγράφεται το σφάλμα.

2. Αποτέλεσμα: !Η απόπειρα δεν χωρεί στα εξ αμελείας εγκλήματα (>Π.Κ. 42)

Αν δεν επέλθει το αποτέλεσμα, δεν έχουμε έγκλημα

3. Αιτιώδης σύνδεσμος: Ανάμεσα στο σφάλμα και το αποτέλεσμα.

Π.χ. Γιατρός έχει να χειρουργήσει ασθενή ιδιαίτερας βεβαρυμμένης κατάστασης. Πριν την επέμβαση παραλείπει να απολυμάνει τα χέρια του, όπως επιτάσσουν οι κανόνες της ιατρικής. Ο ασθενής πεθαίνει την ώρα της επέμβασης λόγω της βεβαρυμμένης κατάστασης του και όχι λόγω κάποιου μικροβίου που του μεταφέρθηκε από τα χέρια του γιατρού.

Εν προκειμένω υπάρχει σφάλμα, πλην όμως δεν υπάρχει αιτιώδης σύνδεσμος με το αποτέλεσμα.

Πώς διαπιστώνουμε το σφάλμα;

Η διαπίστωση του σφάλματος συνίσταται ακριβώς στο ότι η συγκεκριμένη ανθρώπινη δραστηριότητα διεξάγεται αντίθετα με τους κανόνες του εγχειρήματος.

Θα αναχθούμε στους κοινώς αναγνωρισμένους κανόνες που διέπουν τη συγκεκριμένη ανθρώπινη δραστηριότητα. Εάν η δραστηριότητα κατά τον τρόπο με τον οποίο διεξήχθη ήταν σύμφωνη με τους κανόνες που τη διέπουν $\neq$ εξωτερική αμέλεια.

Κανόνες:

1. Νομικοί κανόνες π.χ. διατάξεις του Κ.Ο.Κ. > διατάξεις διεξαγωγής του εγχειρήματος της οδήγησης $\rightarrow$ παραβίαση: σφάλμα

!Διατάξεις του ΚΟΚ: αποτελούν αυτοτελώς και αξιόποινες πράξεις (κατά κανόνα πταίσματα) π.χ. Κάποιος μπαίνει σε αριστερή ανοιχτή στροφή στο αντίθετο ρεύμα και προκαλεί το θάνατο κάποιου: 2 εγκλήματα

Συρροή:

Αληθής κατ' ιδέαν

— Έγκλημα βλάβης (ανθρωποκτονία εξ αμελείας)

— Έγκλημα αφηρημένης διακινδυνεύσεως (διάταξη ΚΟΚ)

Τυποποιούν γενικά και αφηρημένα μια συμπεριφορά $\leftarrow$
ως επικίνδυνη, έστω κι αν στη συγκεκριμένη
περίπτωση δεν κινδύνευσε συγκεκριμένο αγαθό.

!Ενώ στα συγκεκριμένης διακινδυνεύσεως:

Απαιτείται να διαπιστωθεί η πρόκληση
του κινδύνου.

Συρροή:

Φαινομένη κατ' ιδέαν

— Έγκλημα συγκεκριμένης διακινδυνεύσεως (Έκθεση)

— Έγκλημα βλάβης (ανθρωποκτονία εκ προθέσεως.

2. Εμπειρικοί-Τεχνικοί Κανόνες ή Επιστημονικοί κανόνες.

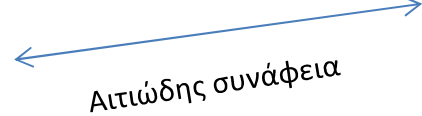
Π.χ. Ο χειρουργός πριν την επέμβαση πρέπει να απολυμάνει τα χέρια του > Κανόνας της ιατρικής.

Ο Α διεξάγει μια χειρουργική επέμβαση, χωρίς πριν να έχει απολυμάνει τα χέρια του με αποτέλεσμα να μολυνθεί ο ασθενής και να πεθάνει.

Σφάλμα: Δεν τήρησε τους κανόνες διεξαγωγής του εγχειρήματος.

Αποτέλεσμα: Θάνατος του ασθενούς.

Αιτιώδης συνάφεια

Αρχή της εμπιστοσύνης:

Κανόνας που διέπει την διεξαγωγή ενός εγχειρήματος στο οποίο συμπράττουν περισσότερα πρόσωπα (διεξαγωγή ενός οικοδομικού έργου/χειρουργικής επεμβάσεως).

>Ανεξάρτητη θεώρηση στη συμπεριφορά καθενός από τα συμπράττοντα πρόσωπα σε ο, τι αφορά την επιμελή ή την αμελή τους συμπεριφορά. Εξετάζουμε την αμέλεια του καθενός αυτοτελώς.

→ Εφόσον καθένας είναι επιμελής στον δικό του τομέα, τότε δικαιούται να έχει εμπιστοσύνη ότι και οι λοιποί συμπράττοντες θα συμπεριφερθούν επιμελώς.

Π.χ. Ο Α οδηγώντας φτάνει σε μια διασταύρωση όπου ο φωτεινός σηματοδότης στην κατεύθυνσή του δείχνει πράσινο. Δικαιούται να θεωρεί ότι οι υπόλοιποι θα σεβαστούν το κόκκινο στις κατευθύνσεις τους. Ο Α δεν πράττει αμελώς αν δεν συμπεριλάβει στη συμπεριφορά του το ενδεχόμενο αλλότριου σφάλματος.

Όρια της αρχής της εμπιστοσύνης:

Όταν ο διεξάγων το εγχείρημα αντιλαμβάνεται ότι το ενδεχόμενο αλλότριου σφάλματος είναι προφανές. Π.χ. ο χειρουργός που βλέπει το νυστέρι που του δίνει η νοσοκόμα να είναι γεμάτο αίματα από προηγούμενη επέμβαση.

Κριτήρια του οφείλει και του ηδύνατο:

Π.χ. Ο γιατρός οφείλει να διεξάγει την επέμβαση έχοντας απολυμάνει τα χέρια του > ιατρικός κανόνας διεξαγωγής.

Ενδέχεται όμως να μην υπάρχει το απαραίτητο υλικό για την απολύμανση → Δεν υπάρχει το αντίστοιχο δύνασθαι, άρα το εγχείρημα δεν διεξήχθη αμελώς.

!εξωτερική αμέλεια > αντικειμενική δυνατότητα

Η αμέλεια μπορεί να μη συνίσταται στη διεξαγωγή του εγχειρήματος, αλλά στην ανάληψη του εγχειρήματος = Η αμέλεια αναλήψεως του εγχειρήματος.

Εκτός αν είναι επείγον να γίνει το χειρουργείο (Στάθμιση κατά τους κανόνες της κατάστασης ανάγκης).

Εσωτερική αμέλεια: Μορφή υπαιτιότητας > Στοιχείο καταλογισμού(Π.Κ. 28)

Προσοχή την οποία οφείλει κανείς και δύναται να καταβάλει.

←
Αντικειμενικό κριτήριο: Η προσοχή του μέσου συνετού κοινωνού του οικείου τομέα δραστηριότητας.

→
Υποκειμενικό κριτήριο: !Αμιγώς υποκειμενικό, οι ικανότητες του συγκεκριμένου δράστη.

Π.χ. Ο μέσος οδηγός αντιδρά σε ένα απότομο ερέθισμα στα 0,7-0,8 δευτερόλεπτα. Ο Α αντιδρά στο 1 δευτερόλεπτο, άρα ο Α δεν επέδειξε την προσοχή που όφειλα > Από τις ικανότητες του μέσου οδηγού. Αφού εξετάσουμε αν επέδειξε την επιμέλεια που όφειλε, στη συνέχεια θα εξετάσουμε αν ηδύνατο να την επιδείξει.

Ο Α 88 ετών, μύωπας και με αργές αντιδράσεις κατά τη διεξαγωγή του εγχειρήματος της οδήγησης δεν ηδύνατο να επιδείξει την απαραίτητη επιμέλεια. Εδώ ανακύπτει το ζήτημα αναλήψεως του εγχειρήματος:

Υποκειμενική αδυναμία προσοχής: Η ενοχή του δράστη δεν υπάρχει κατά το χρόνο επελεύσεως του αποτελέσματος, αλλά ανάγεται σε ένα προηγούμενο στάδιο. Η έλλειψη της προσοχής του δε συνίσταται στη διεξαγωγή του εγχειρήματος, αλλά στην ανάληψη του.

Η κρατούσα άποψη δέχεται πως το παραπάνω είναι επιτρεπτή εξαίρεση από την αρχή της επικαλύψεως.

Τι γίνεται όταν οι υποκειμενικές ικανότητες του δράστη είναι υψηλότερες απ' αυτές του μέσου κοινωνού;

Π.χ. Ο χρόνος αντίδρασης του Σουμάχερ είναι 0,3 δευτερόλεπτα αντί για 0,7-0,8s. Ο Σ φρενάρει στα 0,5s και σκοτώνει τον πεζό. Αν είχε φρενάρει στα 0,3s θα είχε σωθεί ο πεζός. Και πάλι όμως φρενάρει ταχύτερα από το μέσο συνετό κοινωνό (οδηγό).

Κρατούσα άποψη:

Το υποκειμενικό κριτήριο λειτουργεί πάντοτε προς όφελος του συγκεκριμένου δράστη και ποτέ σε βάρος του. Αν δεν όφειλε δεν είναι αμελής ακόμα και αν ηδύνατο.

Αν οι συγκεκριμένες προσωπικές ικανότητες λειτουργούσαν σε βάρος του δράστη: Μειονεκτική αντιμετώπιση των ικανότερων κοινωνών.

Β' άποψη:

Για ποιο λόγο να απαλλαγεί ο δράστης, αφού δεν επέδειξε την προσοχή που αυτός μπορούσε; Κατά τη λογική ότι όταν κάποιος έχει μεγαλύτερες ικανότητες, πρέπει να τις χρησιμοποιεί.

Π.χ. Α μέσος χειρουργός/ Β ικανότερος χειρουργός, ο οποίος διεξάγει μια εγχείριση που ο Α δεν θα μπορούσε να διεξάγει. Την διεξάγει επιμελέστερα από τον μέσο χειρουργό, αλλά αμελέστερα από τις δυνατότητές του.

→ Κίνδυνος μειονεκτικής αντιμετώπισης.

Αντιμετώπιση σύμφωνα με τις προσωπικές του δυνατότητες.